KANSALLINEN KOULUTUKSEN ARVIOINTIKESKUS
NATIONELLA CENTRET FÖR UTBILDNINGSUTVÄRDERING
FINNISH EDUCATION EVALUATION CENTRE

KAAKKOIS-SUOMEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Tekijät **Jaana Ignatius, Olli Kolehmainen, Mikko Korhonen, Riikka Mäki-Ontto, Kati Isoaho & Hanna Väätäinen. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun itsearviointi toim. Marjaana Kivelä**
Auditointivuosi **2021**, Karvin julkaisu **3:2021**
Kieli **Suomi**
ISBN **978-952-206-627-5 pdf**

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Korkeakoulun itsearviointi

Avoimet oppimis- ja TKI-ympäristöt luovat puitteet kokeiluille, yhteiskehittämiselle ja monialaisille kohtaamisille. Ne perustuvat henkilöstön, opiskelijoiden, opiskelijakunnan ja yritysten monipuoliseen yhteistyöhön. Tällaisia ympäristöjä ovat muun muassa Xlab, Paja Kouvola, Kuitulaboratorio, PatteriES, JuveniaAkatemia ja Active Life Lab.

TKI-toiminnassa kokeilut ja pilotit kuuluvat hankkeiden ominaispiirteisiin. Opiskelijat ovat aktiivisesti mukana kokeilevissa tapahtumissa, kuten design ja game jameissa, living labeissa ja innovaatiotyöpajoissa. Kansainvälisiä MOC-opintokokonaisuuksia on kehitetty kokeilukulttuurin lähtökohdista, ja ensimmäiset opinnot on tarkoitus avata syksyn 2020 aikana. Xamk on yhteiskehittämisen pioneeri toiminta-alueellaan ja valtakunnankin mittakaavassa. Ensimmäinen hackathon oli avoimen datan kehittelytapahtuma vuonna 2014. Yhteiskehittämistä on tehty opiskelijoiden, TKI-asiantuntijoiden, yritysten ja erilaisten organisaatioiden, kuten Nasan, kanssa.

Kokeilut ovat lisänneet osaamista, tuoneet mainehyötyä, luoneet uutta yhteistyötä ja tarjonneet uusia ratkaisuja työelämän haasteisiin. Yhteiskehittämisen menetelmiä hyödynnetään myös Xamkin toiminnan kehittämisessä, esimerkiksi pedagogisen kehittämisohjelman laatimisessa. Pari- ja yhteisopettajuus on tärkeä yhteiskehittämisen muoto. Xamkissa toimii yhteiskehittämistiimi, joka auttaa yhteiskehittämiseen liittyvissä asioissa.

Kokeilevan ilmapiirin edistämiseksi henkilöstölle luodaan mahdollisuuksia yksikkörajat ylittäville kohtaamisille eri tiloissa ja tilaisuuksissa. Käytössä on työvälineitä, kuten Teams ja Skillhive, jotka mahdollistavat vuorovaikutuksen, ideoinnin ja osaamisen ja hyvien käytäntöjen jakamisen.

Henkilöstö voi tehdä keksintöilmoituksia, jotka käsitellään sovitun prosessin mukaisesti. Vuoden 2020 alussa käynnistettiin systemaattinen idea- ja aloitetoiminta. Niin keksintöilmoituksia, keksintöjä kuin kehittämistoimenpiteisiin johtaneita aloitteita tuetaan palkkiolla.

Alumnit ovat keskeisiä työelämäkumppaneita

Alumnit osallistuvat opetussuunnitelmatyöhön ja hankkeisiin, toimivat luennoitsijoina ja opinnäytetöiden arvioijina sekä toimivat yhteyshenkilöinä yrityksiin. Alumneista julkaistaan uratarinoita ja vuosittain palkitaan vuoden alumni.

Alumnityöryhmä koordinoi yhteistä alumnitoimintaa ja vastaa alumnitapahtumien, -etujen ja rekisterin kehittämisestä. Näkyvin tilaisuus on Emma Gaalan yhteydessä järjestetty alumnitapahtuma. Alumneille on tulossa valmistumisen jälkeen jatkuvan oppimisen opinto-oikeus kahdeksi vuodeksi. Vuoden 2020 alusta kaikki valmistuneet liitetään automaattisesti alumnirekisteriin; alumniportaali ja aktiivialumnirekisteri ovat kehitteillä. Alumneille kerrotaan Xamkin ajankohtaisista asioista uutiskirjeissä ja sosiaalisessa mediassa.

Kolmen vuoden välein toteutettavalla alumnikyselyllä selvitetään työllistymistä ja urakehitystä, koulutuksen antamia työelämävalmiuksia ja alumnien tarpeita. Myös alumnitilaisuuksien yhteydessä kootaan palautetta toiminnan kehittämiseksi. Xamkissa on kehitetty mallia, jossa alumnit toimivat yritysten korkeakouluyhteyshenkilöinä. Alumniyhteyshenkilökoulutusta on pilotoitu ja siitä saatiin hyvä palaute, mutta sitä ei ole vielä juurrutettu toimintamalliksi. Kehittämistarpeeksi on tunnistettu systemaattisempi alakohtainen alumnitoiminta.

Verkostot ja sidosryhmät tuottavat keinoja kehittymiselle ja uudistumiselle

Koulutusyksiköt ja TKI-vahvuusalat ovat määritelleet keskeiset verkostot, joita ylläpidetään aktiivisella yhteistyöllä kuten vierailuilla, tilaisuuksilla ja yhteishankkeilla. Vuonna 2019 TKI-toiminnassa oli 1 346 toimintaan osallistunutta sidosryhmäkumppania, joista puolet oli yrityksiä. Opetukseen kytkeytyviä kehitysprojekteja toteutettiin työelämäkumppaneiden kanssa 358, kasvua edellisvuoteen oli 35 % (työelämäprojektien tilastointi).

Xamk on aktiivisesti mukana omistajakaupunkiensa kehittämisalustoilla luomassa alueelle elinvoimaa lisäämällä yrittäjyyttä, synnyttämällä uusia työpaikkoja ja kasvattamalla TKI-toimintaa. Jatkossa panostetaan erityisesti puukuitututkimukseen, dataperusteisiin hyvinvointipalveluihin, digitaaliseen tiedonhallintaan sekä öljyntorjuntaan ja ympäristöturvallisuuteen. Hyviä verkostoyhteistyön esimerkkejä ovat muun muassa Active Life Lab, Noheva-teknologiapuisto ja HaminaKotka-sataman yhteistyö.

Koulutuksia, kuten täydennyskoulutukset ja uudet koulutusavaukset, suunnitellaan ja kehitetään verkostoyhteistyönä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Joustavia opintopolkuja rakennetaan alueen ammatillisten toisen asteen oppilaitosten sekä Aalto-yliopiston kanssa, ja lukioyhteistyöllä tuodaan korkeakouluopintoja tutuksi lukiolaisille. Koulutusten kansainvälisissä verkostoissa yhteistyö näkyy kaksoistutkintojen toteuttamisena, opiskelija- ja henkilökuntavaihtona ja

kansainvälisen kesälukukauden toteutuksena. Koulutusten aktiivisia kv-verkostoja ovat muun muassa Euroweek, Neptune, IBSEN ja IB&M.

Tapahtumayhteistyön avulla luodaan foorumeita henkilökunnan ja opiskelijoiden osaamisen kehittymiselle ja verkostoitumiselle sekä lisätään Xamkin näkyvyyttä. Toistuvia tapahtumia ovat esimerkiksi Nordic Business Forum, Global Entrepreneurship Week sekä ura- ja rekrytapahtumat. Opiskelijayrittäjyyden tukemiseen on useita toimintamalleja ja aktiviteetteja (ks. luku 2.4 ja yrittäjyyspolut, luku 1.4), mutta kehittämiskohteena on niiden saaminen laajemmin pysyväksi toiminnaksi.

Asiakkuudenhallintajärjestelmän (CRM) käyttöönotto on aloitettu ja sitä ollaan laajentamassa, mutta työkalua ei vielä hyödynnetä systemaattisesti. Koulutusten kumppanuushallintaa tukevat sopimukset, jotka luovat pohjan pitkäjänteiselle yhteistyölle työelämäkumppaneiden kanssa. TKI-hankkeissa yhteistyösopimukset laaditaan systemaattisen prosessin mukaisesti. Kumppaneilta saatavaa jatkuvaa palautetta hyödynnetään kehittämisessä, lisäksi systemaattinen sidosryhmäpalaute kootaan vuorovuosin alumneilta, koulutuksen ja TKI:n sidosryhmiltä. Itsearvioinnissa todettiin, että Xamkin henkilöstö toimii aktiivisesti verkostoissa, luottamustehtävissä ja yhdistyksissä, mutta niistä ei vielä koota tietoa yhteiseen käyttöön eikä verkostojen laatua arvioida.

Vahvuudet	**Kehittämiskohteet**
Vakiintuneet ja osaamisperustaiset verkostot ja kumppanuudet	Monipuolisten verkostojen kuvaaminen ja niiden laadun arviointi
Asiantuntijat aktiivisesti verkostoissa mukana	Opiskelijayrittäjyyden tukemisen keinojen ja toimintatapojen vakiinnuttaminen pitkäjänteisemmäksi toiminnaksi
Avoimet TKI- ja oppimisympäristöt	Koulutusalakohtaisen alumnitoiminnan systematisoiminen
Monialainen ja osaava henkilöstö	
Korkeakoulun yhteinen alumnitoiminta	

2.3 Uudistumista edistävä toimintakulttuuri

- Auditointiryhmän arvio

Kokeilut ja osallistaminen ovat luonteva osa toimintaa

Xamkin toimintakulttuuri on läpileikkaavasti kehittyvä ja uudistuva. Prosesseja ja toimintatapoja kehitetään jatkuvasti ja olemassa olevat kehittämisen käytännöt (mm. kehittämisfoorumi ja johdon katselmus) tukevat tätä kehitystä. Kokeilut ja pilotit ovat luonteva osa Xamkin laajaa TKI-toimintaa, jossa sekä henkilöstö että opiskelijat ovat mukana. Kokeilukulttuuria pyritään edistämään myös henkilöstölle kohdennetulla idea- ja aloitetoiminnalla.

Yhteiskehittämistä ja -opettamista tukee yhteiskehittämistiimi ja henkilöstölle on luotu fyysisiä ja

digitaalisia tiloja sekä mahdollisuuksia yksikkörajat ylittävälle toiminnalle. Opiskelijoiden ja henkilöstön osaamista hyödynnetään osassa koulutuksia hyvin.

Alumnit osallistuvat monipuolisesti Xamkin toimintaan (opetussuunnitelmatyö, hankkeet, opetus, opinnäytetöiden arviointi, yhteyshenkilöt yrityksissä). Kehittämiskohteeksi Xamk on tunnistanut toiminnan koulutusalakohtaisen kattavuuden ja systematisoinnin. Auditointiryhmä pitää Xamkin tavoitteita tarkoituksenmukaisina.

Xamk uudistuu ja uudistaa verkostoissa

Auditointivierailu vahvisti itsearvioinnin antamaa kuvaa siitä, että Xamkin rooli alueen kehittäjänä on merkittävä. Vuonna 2019 Xamkilla oli lähes 700 yritysyhteistyökumppanuutta. Xamkin arvostus alueen sidosryhmien keskuudessa on suuri ja se koetaan elintärkeäksi alueelle. Tätä vaikutelmaa tukevat ammattikorkeakoulun erittäin laaja TKI-hanketoiminta sekä voimakkaasti kasvanut jatkuvan oppimisen koulutustarjonta.

Kansainvälisen hankeaktiivisuuden lisääntyminen on myös osoitus positiivisesta vaikuttavuuskehityksestä. Kansainvälistyminen näkyy Xamkissa kehittyvänä ja laajenevana kumppanuusverkostona. Kansainvälistymisen toimintamuotoina itsearvioinnissa on todettu opiskelija- ja henkilöstövaihto, kansainvälinen tutkimus- ja opetusyhteistyö sekä koulutusvienti.

Xamkilla on koulutusyksiköidensä ja TKI-vahvuusalueidensa määrittelemät verkostot, joiden toimintaa ylläpidetään vierailuin, tilaisuuksin ja yhteistyöhankkein. Näiden lisäksi tapahtumayhteistyö mahdollistaa uusien kumppanuuksien syntymisen. Xamk seuraa sekä kansallisten että kansainvälisten kumppanuuksiensa kehittymistä ja on näiden määrällisesti kasvaessa nostanut sidosryhmätyön ja yhteistyöverkostojen hallinnan kehittämisen yhdeksi kehittämiskohteekseen, minkä myös auditointiryhmä näkee perusteltuna. Yhteistyöverkostojen laajentuessa haasteena on niiden hajaantuminen ja yhteistyökentän hallinta, joten yhteisen CRM -järjestelmän käyttöönotto on tarpeellinen askel kohti systemaattisempaa asiakkuuksienhallintaa.

Xamk tekee verkostoyhteistyötä myös omistajakaupunkiensa kanssa, joista esimerkkeinä ovat yhteiset, alueiden elinvoimaa lisäämään pyrkivät työelämäprojektit. Xamkilla on yhteistyötä myös muiden korkeakoulujen ja koulutusasteiden kanssa. Lisäksi Xamk osallistuu aktiivisesti kansainvälisten verkostojen toimintaan.

Monialaisille TKI-kehittämisalustoille on tilausta henkilöstön ja opiskelijoiden piirissä

Auditointivierailun perusteella monilla opiskelijoilla on jo tällä hetkellä hyvät mahdollisuudet osaamisen kehittämiseen TKI-hankkeissa. Henkilöstön ja opiskelijoiden haastatteluissa nousi esille toive tilaisuuksista ”ristipölytykseen” ja monialaisen verkostoitumisen vahvistamiseen. Tämä mahdollistaisi TKI-toiminnan nivoutumisen entistä kiinteämmäksi osaksi opetusta monialaisesti. Auditointivierailun aikana ilmeni, että tahtotilaa tällaiseen toimintaan näyttäisi myös olevan, joskin resursointi aiheutti huolta. Auditointiryhmä suosittelee esimerkiksi nykyisten

oppimisympäristöjen hyödyntämistä entistä vahvemmin tähän tarkoitukseen. Tavoitteena pitäisi olla opettajien, TKI-hankkeiden henkilöstön, yritysten edustajien ja opiskelijoiden monialainen kohtaamismahdollisuus ja yhteistyö.